

# REFERAT Handicaprådet d. 11-04-2012

**Mødedato** Onsdag d. 11. april 2012 kl. 15:00

**Mødested** Vesterbakkeskolen, Blommevej 50, 8930 Randers NØ

## Indholdsfortegnelse

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Handicaprådsmøde den 11. april 2012.....                    | 3  |
| Orienterings- og dialogpunkter.....                         | 4  |
| Samlet plan for senhjerneskeområdet i Randers Kommune.....  | 5  |
| Decentralisering af ressourcer til specialundervisning..... | 7  |
| Budgetforliget for 2011 vedr. vederlagsfri fysioterapi..... | 8  |
| Robotstøvsugere som supplement til hjemmehjælp.....         | 10 |
| Kommende handicaprådsmøder.....                             | 12 |
| Gensidig orientering og eventuelt.....                      | 14 |

## **Punkt 467: Handicaprådsmøde den 11. april 2012**

- Meddelelser
- Bemærkninger til referat af mødet den 14. marts 2012
- Godkendelse af dagsorden

## **Punkt 468: Orienterings- og dialogpunkter**

- Sundhedschef Lene Jensen orienterer om en ny samlet plan for senhjerneskeadeområdet i Randers Kommune.

# Punkt 469: Samlet plan for senhjerneskeadeområdet i Randers Kommune

## Resumé

I sagen præsenteres en ny samlet plan for senhjerneskeadeområdet i Randers Kommune. Der er tale om et oplæg, som skal give retning til den videre udvikling af senhjerneskeadeområdet.

## Sagsfremstilling

Denne rapport præsenterer en samlet plan for senhjerneskeadeområdet i Randers Kommune.

"Målet er at kunne lave en samlet rehabiliteringsindsats, som sætter den enkelte senhjerneskedede borger i stand til opnå og vedligeholde den bedst mulige fysiske, sansemæssige, intellektuelle, psykologiske og sociale funktionsevne. Rehabilitering giver mennesker med nedsat funktionsevne de redskaber, der er nødvendig for at opnå uafhængighed og selvbestemmelse" (Oversat fra Sundhedsstyrelsen i 2010)

Senhjerneskeadeområdet er kompliceret, idet mange aktører i kommunen og på tværs af kommune og region skal arbejde sammen for, at den konkrete borger kan få et veltilrettelagt, fagligt velfunderet og koordineret tilbud.

Arbejdet med denne plan er foregået på tværs af forvaltningsområderne og har fokuseret på såvel tilbudsviften, kompetenceniveau og faglig udvikling af medarbejdere, samt udvikling af organisatoriske forhold i forhold til samarbejde og visitation. Endelig er der lavet nogle overordnede betragtninger omkring økonomi. Planen forsøger at optimere tilbudsviften og de organisatoriske forhold indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Rapporten er struktureret på følgende vis:

1. Indledende om senhjerneskeadeområdet (herunder forekomst, forståelsesramme mv.)
2. Beskrivelse af de eksisterende tilbud i Randers Kommune, herunder en overordnet beskrivelse af de udfordringer der er.
3. Ny samlet plan for senhjerneskedede borgere i Randers Kommune
4. Opsamling og konklusioner

Randers kommune allerede i dag en række tilbud til borgere med senhjerneskeade. Det er dog karakteristisk, at der ikke er lavet en samlet plan for, hvilke tilbud der bør udvikles og være i tilbudsviften eller hvordan indsatsen koordineres på tværs. I de skitserede anbefalinger er lagt op til en udvikling af:

- Boligviften (døgnpladser til yngre og ældre, aflastningspladser og opgangsfælleskab)
- Rehabiliterings/træningspaletten – midlertidige træningspladser
- Etablering af et nyt kompetencecenter: NeuKom Randers med samling af dagtilbud, undervisning, taletræning, træning og erhvervsafklaring
- Kompetenceudvikling af medarbejdere, herunder opgradering af faglig viden
- Organisation – ny visitationsmodel, herunder sammenhæng til de tværgående koordinerende team og forløbskoordinatorer
- Tilbud til pårørende

Der er områder, der bør analyseres nøjere økonomisk inden endelig beslutning om igangsætning, ligesom der bør laves en prioriteret plan.

Det anbefales, at der nedsættes en styregruppe på tværs af de to forvaltninger, som sikrer at ovenstående implementeres, hvor det umiddelbart lader sig gøre indenfor den eksisterende økonomiske ramme. Styregruppen vil igangsætte de økonomiske analyser og fremlægge mere konkrete og færdige oplæg til endelig politisk beslutning på disse områder.

Der er således tale om et første oplæg til udvikling af området, og som peger nogle retninger ud for den kommende rehabiliteringsindsats.

## **Konsekvenser for økonomi, personale, handicap, sundhed, miljø m.v.**

Det vurderes umiddelbart, at de fleste omlægninger vil kunne ske indenfor nuværende økonomiske ramme. Der er endvidere bevilget eksterne midler svarende til 2,5 mio kr, som vil anvendes til udvikling af området. Endelig vil styregruppen fremlægge mere præcise oplæg til politisk beslutning senere hen.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til socialudvalget og sundheds- og ældreudvalget

**at** principoplægget til samlet plan for senhjerneskadeområdet i Randers Kommune sendes i høring i hhv. ældreråd, handicapråd samt relevante MED-udvalg,

**at** byrådet på temadagen den 10. maj drøfter oplægget til en samlet plan,

**at** sundheds- og ældreudvalget og socialudvalget endelig godkender planen efter evt. indkomne høringssvar

## **Bilag**

Rapport - samlet plan for senhjerneskadeområdet i Randers Kommune

Ældrerådet høringssvar til samlet plan for senhjerneskadeområdet i Randers Kommune

Handicaprådet høringssvar til samlet plan for senhjerneskadeområdet i Randers Kommune 110412

# Punkt 470: Decentralisering af ressourcer til specialundervisning

## Resumé

I budgetforliget for 2012 -2015 besluttede byrådet, at budgettet til specialundervisning decentraliseres til skolerne med virkning fra d. 1. august 2012. Dette med henblik på at styrke og udvikle de inkluderende læringsmiljøer på skolerne, så der udskilles færre elever til specialtilbud. På denne baggrund er der udarbejdet et forslag til en ny budgetmodel, hvor skolerne fra d. 1. august 2012 afholder den overvejende del af de udgifter, der er forbundet med elever, der går i et kommunalt specialtilbud.

## Sagsfremstilling

I budgetforliget for 2012 -2015 besluttede byrådet, at budgettet til specialundervisning decentraliseres til skolerne med virkning fra d. 1. august 2012. Baggrunden for decentraliseringen af ressourcerne til specialundervisning er et ønske om, at der kan iværksættes en hurtig og forebyggende indsats på skolerne, hvilket vil styrke inklusionen og reducere antallet af elever, der udskilles til et specialtilbud.

På baggrund af byrådets beslutning er der udarbejdet en forslag til en ny budgetmodel, hvor skolerne fra d. 1. august 2012 betaler den fulde pris for barnets specialundervisning, uanset om denne gives som støttetimer på skolen eller i et kommunalt specialklassetilbud.

Finansieringsmodellen gælder dog ikke for elever på Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen, idet en væsentlig del af udgiften til disse elever afholdes af en fælles forsikringsordning for skolerne. Baggrunden for den fælles forsikringsordning er, at disse elever i hovedreglen ikke kan inkluderes i almenundervisningen ud fra et socialt eller fagligt perspektiv, hvormed de fortsat har behov for et specialiseret specialtilbud. På denne baggrund hæfter alle skoler solidarisk i forhold til udgiften til disse børn.

Indførelsen af den nye budgetmodel på specialundervisningsområdet understøttes af en kommunal inklusionsstrategi, der skal sikre et målrettet indsats i forhold til det inkluderende arbejde på skolerne og styrke medarbejdernes specialpædagogiske kompetencer.

Forslaget til den ny organisering af specialundervisningsområdet er sendt i høring hos skolerne m.fl. i perioden fra d. 27. marts til d. 12. april 2012.

## Konsekvenser for økonomi, personale, handicap, sundhed, miljø m.v.

Med forslaget til den nye budgetmodel decentraliseres der yderligere 116 mio. kr. årligt til skolerne til specialundervisning.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til handicaprådet og integrationsrådet,

at forslaget til den ny organisering af specialundervisningsområdet drøftes med henblik på afgivelse af høringssvar senest d. 17. april 2012.

## Bilag

Forslag til inklusionsfremmende budgetmodel

Bilag 4 - inklusionsfremmende budgetmodel

Handicaprådet høringssvar til decentralisering af ressourcer til specialundervisning 110412

# Punkt 471: Budgetforliget for 2011 vedr. vederlagsfri fysioterapi

## Resumé

Byrådet besluttede i forbindelse med budget 2011-2014, at der skal spares 1,8 mio kr fra 2012 vedrørende vederlagsfri fysioterapi. Ved sidste statusredegørelse bad udvalget på baggrund af et lavt antal borgere i kommunalt tilbud om, at der laves en sag, som beskriver eventuelle konsekvenser ved at nedlægge ordningen samt alternative forslag til at kunne indfri besparelsen.

## Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i forbindelse med budget 2011-2014, at der skal spares 1,8 mio. kr. fra 2012 vedrørende vederlagsfri fysioterapi. Ved sidste statusredegørelse bad udvalget på baggrund af et lavt antal borgere i kommunalt tilbud om, at der laves en sag, som beskriver eventuelle konsekvenser ved at nedlægge ordningen samt alternative forslag til at kunne indfri besparelsen.

### Status vedr. kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

For at kunne realisere den fulde besparelse på 1,8 mio. kr. skal ca. 600 borgere vælge et kommunalt tilbud. Forvaltningen har i januar opgjort at 27 borgere har valgt et kommunalt tilbud. Siden sidste opgørelse er der således 6 borgere, der er kommet til ordningen.

Ordningen har været i kraft siden maj 2011 og det er forvaltningens opfattelse, at det heller ikke i løbet af 2012 vil være muligt at opnå den fastsatte besparelse i 2012.

### Konsekvenser ved at nedlægge den kommunale ordning.

Forvaltningen kan pege på følgende konsekvenser ved at nedlægge den kommunale ordning:

- De borgere, der er i et kommunalt tilbud skal skifte til en privat leverandør med de ulemper det eventuelt måtte medføre.
- "Konkurrenceelementet" - eller grundlaget for at drøfte samarbejde om den vederlagsfri fysioterapi med de privatpraktiserende fysioterapeuter og læger forsvinder.

### Status for samarbejdet med de praktiserende læger og de praktiserende fysioterapeuter

Forvaltningen har løbende haft den vederlagsfri fysioterapi på dagsordenen i møder med både de praktiserende læger og de praktiserende fysioterapeuter. Det er forvaltningens vurdering, at der herigennem:

- er skabt synlighed omkring den udarbejdede analyse af den vederlagsfri fysioterapi, herunder også den økonomiske del
- er synlighed omkring det kommunale tilbud, herunder at der er skabt en grad af "konkurrence"
- er taget hul på en dialog med lægerne om at få øget opmærksomhed på, hvem der henvises til vederlagsfri fysioterapi samt antallet af undtagelsesredegørelser. Denne dialog fortsættes
- er sat gang i et samarbejde med de praktiserende fysioterapeuter om (på sigt) at etablere flere hold istedet for individuelle behandlinger og at tilbuddene synliggøres på praksis.dk
- er etableret et godt samarbejdsklima med de privatpraktiserende fysioterapeuter. Der afholdes ca. 4 årlige møder, heraf 2 stormøder med alle fysioterapeuter. Sidst udviklede tiltag er fælles kompetenceudvikling på tværs af offentlig og private aktører, hvilket er blevet hilst velkomment.

### Forvaltningens anbefaling til, om det kommunale tilbud skal fortsætte:

Forvaltningen anbefaler udvalget, at ordningen fortsætter i 2012 og derefter vurderes påny. Det er erfaringen fra andre kommuner, der har etableret vederlagsfri ordning, at de har været i stand til at oprette tilbud, der rummer 60-70-80 borgere. Randers Kommune bør på sigt kunne komme op på et større antal end i dag.

Det skønnes samtidig, at det kommunale tilbud er med til at skabe dialog med lægerne og de praktiserende fysioterapeuter omkring etablering af hold samt drøftelser af, hvem der bedst varetager opgaven i forhold til hver enkelt borger (eks. kan en borger på plejehjem med fordel få vederlagsfri fysioterapi i det kommunale tilbud - jvf. rød tråd i behandling, ingen kørsel til en enkelt beboer etc).

#### Status vedrørende budget/regnskab for 2011 i forhold til vederlagsfri fysioterapi.

For 2011 var der budgetteret med ialt ca. 18,3 mio. kr. til den vederlagsfri ordning, hhv. vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi. Regnskabet viser et forbrug på ca. 18,8 mio kr, hvilket betyder, at der er et merforbrug på ca. 0,5 mio. kr.

#### Forvaltningens forslag til alternative besparelser.

Forvaltningen kan vedrørende besparelsen for **2012** gennemføre denne ved at:

- Det kommunale tilbud om vederlagsfri fysioterapi fortsætter: 200.000 kroner
- Fra regnskab 2010 er der et mindreforbrug vedr. hospice og færdigbehandlede: 768.000 kr.
- Fra regnskab 2011 er der et samlet mindreforbrug på medfinansieringen (vederlagsfri ordning og øvrige medfinansiering set samlet): 386.000 kr.
- Rehabiliteringsenheden har ca. 0,5 mio. kr. i mindreforbrug på genoptræningsmidlerne fra 2011, idet de blev bevilget meget sent og rehabiliteringsenheden har haft tilbageholdt stillinger. Restbeløbet dækkes heraf : 446.000 kr.

#### Vedr. besparelsen fra 2013 og frem.

Medfinansieringen på sundhedsområdet er øget fra 2012 og der er på den baggrund usikkerhed om forbruget. Forvaltningen foreslår, at det i forbindelse med budgetopfølgningen i efteråret 2012 vurderes, om der kan forventes et mindreforbrug, som i givet fald kan dække hele eller dele af besparelsen i 2013 og frem. Der tilbageholdes under alle omstændigheder en stilling i rehabiliteringsenheden i 2012 (er ledig pt).

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds- og ældreudvalget og økonomiudvalget

**at** det kommunale tilbud om vederlagsfri fysioterapi fortsætter i 2012

**at** besparelsen i 2012 dækkes af mindreforbrug fra tidligere regnskabsår

**at** der tages stilling til besparelsen fra 2013 og frem i efteråret 2012

## Punkt 472: Robotstøvsugere som supplement til hjemmehjælp

### Resumé

Ankestyrelsen har i marts 2012 afgjort, at kommunerne kan henvise borgere til at anskaffe en robotstøvsuger, hvis en borger eller dennes pårørende kan betjene støvsugeren. Styrelsens afgørelse og status på robotstøvsugere sendes nu til orientering og foreløbig drøftelse i sundheds- og ældreudvalget.

### Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har i marts 2012 afgjort, at kommunerne kan henvise borgere til at anskaffe en robotstøvsuger, hvis en borger eller dennes pårørende kan betjene støvsugeren.

Hver enkelt borger skal vurderes individuelt og konkret i forhold til om han/hun kan bruge en robotstøvsuger, eller skal der gives instruktion i at benytte den. Samtidig skal kommunen afgøre og oplyse, om den ældre kan få tilskud til at benytte robotstøvsugeren. Ankestyrelsen nævner også, at kommunen kan give afslag på hjælp, hvis den ældre selv kan klare rengøringen over flere dage. Det fremgår at kommunen er berettiget til at give afslag på fortsat praktisk hjælp, med henvisning til at en borger kan benytte mindre belastende arbejdsstillinger, at en borger kan gøre brug af arbejdsredskaber eller teknologiske hjælpemidler, og at borgeren kan dele opgaverne op.

Status på området i Randers Kommune er, at der på byrådsmøde i 2011 er besluttet en kvalitetsstandard om, at borgere som vurderes at kunne blive mere selvhjulpne med et træningstilbud skal tilbydes dette. Randers Kommune har herudover indrettet et trænings/instruktionslokale til hverdagstræning.

Randers Kommune deltager i projekt, hvor man bl.a. afprøver robotstøvsugere som ny teknologi, og som erstatning/supplement til hjemmehjælp. Robotstøvsugere afprøves på centre og hos borgere, som er motiveret for afprøvning.

2315 borgere får hjælp til praktiske opgaver i hjemmet hver uge. 811 borgere får hjælp til såvel rengøring som personlig pleje.

1400 visiterede timer bruges gennemsnitlig pr. uge til rengøring/huslige opgaver i hjemmet. Det er ikke muligt, at adskille præcist hvor mange borgere, som udelukkende får støvsuget og ikke ydet andre huslige opgaver i den visiterede hjælp (tørre støv af, vaske gulv, tømme affald, andet).

Det skønnes at være et mindre antale borgere, som udelukkende får ydet hjælp til støvsugning (<200/ usikre statistiske tal). Der vil derfor være behov for at hjemmehjælpen kommer i hjemmet til andre praktiske opgaver alligevel. Det har aldrig været hensigten at registrere "rengøringsydelsen" ned i små detaljer, og det er ligeledes muligt for borgeren at bytte ydelser, når de er visiteret til praktisk hjælp.

I Randers Kommune foregår der konkrete tiltag i forhold til at afprøve ny teknologi. Robotstøvsugere er udlånt og afprøvet på forsøgsbasis og i projekter. Konkret er der afprøvet 4 forskellige modeller indenfor det sidste år. Støvsugernes intelligens er udviklet så den nyeste nu har "rumfornemmelse" og kan klare opgaven hurtigere, ved ikke at støvsuge det samme areal flere gange. Priserne svinger fra 1.000-4.500 kr. excl. moms.

Forvaltningen har gode erfaringer med at benytte ny teknologi/robotstøvsugere og "2 i 1 støvsugere"(en opretstående støvsuger med håndstøvsuger i), som supplement til hverdagstræningsprojektet. Støvsugerne er udlånt til borgere, som herved bliver mere selvhjulpne, og får et øget serviceniveau idet støvsugning i hjemmet nu kan udføres dagligt, såfremt dette ønskes.

Forvaltningen overvejer, at borgere i Randers tilbydes såvel hverdagstræning og ny teknologi/robotstøvsugere som supplement og udlån, når borger og visitator i samarbejde finder det hensigtsmæssigt.

Der arbejdes med hjælp til selvhjælp, og den netop vedtagne kvalitetsstandard om hverdagstræning, sætter et nyt perspektiv på begrebet praktisk hjælp. Såfremt dette besluttes, vil det kræve en ændring i nuværende kvalitetsstandard, idet ny teknologi da skal indarbejdes som et tilbud 4 i denne.

Teknologiske hjælpemidler/robotstøvsugere kan ikke klare alle de opgaver som kendetegner ydelsen "støvsugning", men ofte er de et godt supplement. Borgere får bedre service, og bliver ofte mere selvhjulpne ved at anvende ny teknologi. Flere borgere påpeger, at der er behov for hjælp til støvsugning omkring stoleben og på flader over gulvniveau. Fordele ved robotstøvsugere er, at borger kan støvsuge når de selv vil, og der kan blive støvsuget hyppigere.

Forvaltningen foreslår at indkøbe et antal robotstøvsugere, "2 i 1 støvsugere" , som udlånes til borgere, som visiteres til ydelsen "støvsugning". Der skal således indkøbes 100 støvsugere á 4.000 kr. Leverings- og serviceaftale kunne evt. indgås.

Der forventes besparelse, men dette er samtidig en højnelse af serviceniveauet for borgere, som er visiteret til "støvsugning". Hjemmehjælpen som tidligere skulle støvsuge, kan benyttes til andre formål. Indførelse af ny teknologi sker som supplement.

Randers Kommune kan vælge at ændre på serviceniveau. Det skal da fremgå af Randers Kommunes kvalitetsstandard, at støvsugning udelukkende udføres af robotstøvsuger, som borger selv anskaffer eller udlånes af Randers Kommune.

## **Konsekvenser for økonomi, personale, handicap, sundhed, miljø m.v.**

Økonomiske beregninger vil blive udleveret på mødet.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til sundheds- og ældreudvalget

**at** sagen drøftes og sendes til orientering i ældrerådet og handicapråd

## Punkt 473: Kommende handicaprådsmøder

|                  |                                                   |                                                                       |
|------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
|                  | <b>2012</b>                                       |                                                                       |
| 9. maj           | Ordinært møde                                     | Laksetorvet, C. 3.10, kl.<br>15.00                                    |
| 29. maj          | Dialogmøde med arbejdsmarkedsudvalget             | Laksetorvet, D. 2.58, kl.<br>16.00                                    |
| 6. juni          | Rundvisning og spisning på Randers<br>Naturcenter | Randers Naturcenter,<br>Gudenåvej 20,<br>8920 Randers NV<br>Kl. 15.00 |
|                  | <b>Sommerferie</b>                                |                                                                       |
| 15. august       | Ordinært møde                                     | Laksetorvet, C. 3.10, kl.<br>15.00                                    |
| 12.<br>september | Ordinært møde                                     | Laksetorvet, E. 3.05, kl.<br>15.00                                    |
| 24. oktober      | Ordinært møde                                     | Laksetorvet, C. 3.10, kl.<br>15.00                                    |
|                  |                                                   |                                                                       |

|              |                                           |                                 |
|--------------|-------------------------------------------|---------------------------------|
| 31. oktober  | Dialogmøde med socialudvalget             | Laksetorvet, D. 2.58, kl. 16.30 |
| 22. november | Dialogmøde med sundheds- og ældreudvalget | Laksetorvet, D. 3.10, kl. 15.00 |
| 5. december  | Ordinært møde                             | Laksetorvet, C. 3.10, kl. 15.00 |

**Ikke datofastsat:**

- Revision af vedtægter og forretningsorden

## **Punkt 474: Gensidig orientering og eventuelt**

- Nyt fra formanden
- Nyt fra CSV
- Nyt fra handi info
- Eventuelt